

СЕМАНТИЧКА И СТРУКТУРАЛНА АНАЛИЗА ПРЕЗИМЕНА ВОЗУЋКИХ СРБА²

Апстракт: Рад обухвата лингвистичку анализу 113³ презимена или патронима у говору и језику возућких Срба. Презимена су повезивана са крсним славама, а славе са родовима. Анализа обухвата творбу и значење, семантику и етимологију српских возућких презимена или патронима. Евидентирана презимена мушкараца и жена обрађена су творбено-семантичком анализом, с дијахроног аспекта. О говору и језику Срба у средњој Босни, у сливу реке Криваје, ареалу којем припада подручје Возуће, и говору возућких Срба и свих наведених српских сеоских ареала, писано је са дијалектолошког становишта, а обухваћени су и радови из ономастике одређених ареала у североисточној и средњој Босни. Ареал Возуће налази се у граничној области ова два велика ареала. У доступној литератури нема објављених радова из антропонимије Возуће. После ратних дешавања крајем прошлог века, српско становништво потпуно је исељено, тачније: протерано и расељено из овог краја. Подаци и теренска истраживања ослањају се на литературу и информаторе, обухватају различите језичке слојеве и периоде српског постојања у Возући. Рад има за циљ чување српског идентитета и културног наслеђа у Возући и околини.

Кључне речи: презимена, патроними, Возућа, семантичка структурална анализа, крсна слава.

Увод

Територија Возуће заузима јужни део планине Озрен, која припада динарском венцу планина. То је вековни српски простор планине Озрен, на граници средње и североисточне Босне. Возућа се као општина образује први пут између два светска рата, 1932. године. У оквиру Тузланског среза налазиће се од 1953. до 1958. године; од 1958. до априла 1992. у саставу општине Завидовићи и регије Зеница; у периоду од априла 1992. до септембра 1995. у саставу Српске општине Завидовићи – тачније речено, Возућа ће бити њен центар. После прогона српског становништва са наведене територије, Возућа ће наставити да постоји у саставу општине Завидовићи. Данас она припада Зеничко-добојском кантону. Територија се простире на 269 км² у ширем смислу области Возуће и 120 км² у ужем смислу ове географске области. Према попису становништва из 1991. године, ту је живело 7.650 становника, а то је период када су ту живели и Срби протерани у септембру 1995. године и нешто других народа и народности (Бошњака, Хрвата, Југословена, Рома и осталих). Возућа је насеље а 1991. године била је и општина. Српска насеља у пространој Возућкој котлини се у народу такође називају Возућом. У научној литератури, од после Другог светског рата до данас, налази се назив Возућа и околина. Заправо, то је прави

¹ dunja_ilic@yahoo.com

Аутор је мр филолошких наука, ради у ЈУ Гимназија, Бања Лука. Бави се ономастиком и методиком наставе српског језика и књижевности. – Напомена ур.

² Рад објављујемо у наставцима, ово је његов други дио. – Напомена ур.

³ У овом раду биће представљено 29 презимена, Ђ–Л.

корпус овог истраживања, посебно када су у питању српски возући антропоними и патроними или презимена. У Возућкој котлини биће разматрано око 90 села и насеља: Возућа, Вуковине, Гарe, Лозна, Миљевићи, Осјечани, Подволујак, Предражић, Предрази, Врачевац, Кочарин, Капетаново Брдо, Јасиковац, Липовац, Цине, Опачац, Гај, Маричићи, Калаиши, Липа, Орашје, Цвијановићи, Јелчићи, Пашалићи, Јелав, Поткочарин, Сјенокос, Пантелићи, Мркаљевићи, Пециловине, Вуковине, Мисарађа, Цвјетовине, Шиктари, Јелићи, Зобици, Подвода, Турчиновићи, Васовине, Васићи, Крушкова Лука, Стошница, Јањиле, Башчица, Трнићи, Стог, Подстог, Оштрић, Подволујак, Медићи, Каменица, Свињашница, Хрге, Жељова, Присјека, Поље, Потпаљеник, Раван, Цурићи, Прокопићи, Подмалован или Лазендићи, Туњик, Пријевор, Подборик, Ристићи, Брезик, Мијатовићи, Прилушковићи, Градина, Пејановићи, Кестен, Дамјановићи, Боровци, Ораховица, Савичићи, Трештеница, Ристићи, Обојковина, Кршевац и Стике. Укупни подаци о становништву по попису из 1991. године: укупно 7.605, Срби: 5.058, Муслимани: 2.172, Хрвати: 196, Југословени: 111, Остали: 687. Заштитник Возуће и Возућана је свети краљ Стефан Драгутин Немањић (1276–1316), који је владао жупама: Мачве, Срема, Усоре и Соли. Он је подигао манастир Возућицу на обали реке Возућице. „Манастир се први пут спомиње 1617. године“ (Филиповић, 1940, стр. 2), а посвећен је Светој Тројици. Манастир се у народу назива Возућа или Возућица (по истоименој реци на чијој обали се налази). Истраживања на терену је крајем 30-их година XX века, као државни службеник Краљевине Југославије, радио проф. др Миленко Филиповић⁴.

Семантичко-структурална анализа патронима или презимена

ЂОКИЋ „Потомци данашњих Ђокића су живјели у возућким селима: Предражић, Врачевац, Кочарин, Маричићи, Липа, Јелчићи или Попово“ (Цвјетковић, 2005, стр. 55–81). „Славили су три крсне славе: Стефандан, Ђурђиц и Никољдан. Ђокићи из Порјечине су славили Ђурђиц, а они из мјеста Маглај су славили Никољдан“ (Јањетовић, 1993, стр. 152). „Род Ђокића је у Возући и на планини Озрен припадао старосједиоцима присутним прије доласка турске власти и пописа из 1526. год.“ (Јањетовић, 1993, стр. 123). Данас се сматра да су возући и озренски Ђокићи, без обзира на бројност, у блиским родословним⁵ и рођачким везама. Презиме је антропонимског карактера. Могуће да је настало унутрашњом акценатском творбом, од деминутива хипокористика мушког имена Ђоко. У основи презимена препознато је „старо словенско мушко заштитничко име и хипокористик Ђоко“ (Грос, 2013, стр. 55, 143). На падежни облик антропонима патрона додат је суфикс -ић. Уочено је да се у Возући мушко име хипокористик Ђоко мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском имену хипокористику Ђока (Стевановић, 1971, стр. 149–153). Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. III 1887–1891, стр. 9).

ЂОРЂЕВИЋ „Потомци данашњих Ђорђевића су живјели у возућким селима: Врачевац, Стог, Каменица, Лозна и Кестен. Славили су Никољдан. У Стогу су Ђорђевићи славили Вариндан“ (Цвјетковић, 2005, стр. 75, 77, 79, 80). Ово презиме се не налази у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату. Веома је ретко презиме у српским крајевима Босне. „Занимљиво је да га у српским крајевима Херцеговине уопште не бележе. Данас

⁴ Види специјално издање часописа *Возућица*, текст Цвјетковић, Н. (1998). „Манастир Возућица – манастир светионик покољењима“, 16–17.

⁵ Информатори: М. Илић, Р. Пејић и С. Пашалић.

је веома често у Београду и Шумадији” (Нишкановић, 2004, стр. 91–93). Презиме је антропонимског порекла. „У основи презимена препознајемо мушко име грчког порекла Ђорђе. Изворно, на грчком: *Georgiós* – земљорадник” (Грос, 2013, стр. 20, 59). На присвојни придев или посесив антропонима патрона суфиксацијом је додат суфикс -ић: „Ђорђе” > Ђорђевић > Ђорђевић (Грос, 2013, стр. 27, 55). Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. III 1887–1891, стр. 10).

ЂОРЂИЋ „Потомци данашњих Ђорђића су живјели у возућким селима: Стог и Каменица” (Цвјетковић, 2005, стр. 77). „Славили су крсну славу: Стефандан. Пореклом су из озренског села Порјечине” (Јањетовић, 1993, стр. 123). Веома ретко презиме у Возући. По попису из 1991. год. нису више тамо живели. Презиме је антропонимског порекла. Могуће да је настало унутрашњом акценатском творбом, од деминутива хипокористика мушког имена Ђорђо. „У основи презимена препознајемо мушко име грчког порекла Ђорђе. Изворно, на грчком: *Georgiós* – земљорадник” (Грос, стр. 20, 13, 20, 59). Примећено је: Ђорђе > „Ђорђо” (Грос, 2013, стр. 55). На падежни облик личног имена патрона суфиксацијом је додат суфикс -ић: Ђорђо > Ђорђи > „Ђорђић” (Грос, 2013, стр. 55). Примећено је: ии > њ. Уочено је да се у Возући мушко име хипокористик Ђорђо мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском имену Ђорђа (Стевановић, 1971, стр. 149–153). Презиме посведочено у РЈАЗУ⁶.

ЂУРАНОВИЋ „Потомци данашњих Ђурановића су живјели у возућком селу: Стог. Славили су крсну славу: Игњатдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 75). „Ово презиме не налазимо у шематизму из 1892. год. у Возући, али налазимо у Маглајском протопрезвитерату у селима: Ступари (Ђурђевдан), Придјел (Никољдан), Порјечина (Јован Крститељ), Бољанић (Крстовдан), мјесто Маглај (Михољдан и Никољдан), Сочковац (Никољдан) и Мичијевић (Симеондан)” (Јањетовић, 1993, стр. 126–127). „Данас поуздано знамо да су Ђурановићи из Бољанића и Порјечине из истог рода и родословно блиски рођаци” (Јањетовић, 1993, стр. 127). Презиме Ђурановић је антропонимског карактера. У основи презимена препознато је „старо словенско мушко заштитничко име и аугментатив Ђуран” (Грос, 2013, стр. 55). На присвојни придев или посесив патрона суфиксацијом је додат суфикс -ић: Ђуран > Ђуранов > „Ђурановић” (Грос, 2013, стр. 56). Презиме је потврђено у РЈАЗУ⁷.

ЂУРИЋ „Потомци данашњих Ђурића су живјели у возућким селима: Жељова, Мисарађа, Васићи, Васовине, Каменица, Туњик, Ораховица, Стике, Обојковина и Кршевац, Стошница, Градина, Лозна и Ђурићи. Славили су крсне славе: Стефандан, Ђурђиц, Митровдан и Ђурђевдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 55–81). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Возући. Налазимо га у Маглајском протопрезвитерату у селима: Мичијевићи и Ступари (Свети Михаило или Аранђеловдан и Ђурђевдан), Бољанић (Ђурђевдан), Мичијевић, Порјечина и Раковац (Ђурђевдан)” (Јањетовић, 1993, стр. 128–130). „Истом роду су припадали сви Ђурићи из: Возуће, Хрга, Раковца, Ступара, Порјечине и Мичијевића. Славили су четири крсне славе: Игњатдан, Митровдан, Ђурђиц и Ђурђевдан” (Јањетовић, 1993, стр. 128–130). Возућки Ђурићи (Митровдан) су вероватно мењали славу.

⁶ РЈАЗУ, књ. III 1887–1891, стр. 13.

⁷ РЈАЗУ, књ. III 1887–1891, стр. 13–14.

Пре промене, Ђурићи сматрају Светог Ђорђа својим заштитником још од средњег века док је род био јединствен. Презиме је антропонимског карактера. Могуће да је настало унутрашњом акценатском творбом, од деминутива хипокористика мушког имена Ђуро. „Настало од мушког имена Ђурађ, као варијанте мушког имена Ђорђе” (Грос, 2013, стр. 20, 55). „Изворно, на грчком: Georgiós – земљорадник” (Грос, 2013, стр. 18–20, 28, 55, 143–144, 290, 295–296). У основи презимена препознато је „старо словенско мушко заштитничко име и хипокористик Ђуро” (Грос, 2013, стр. 55). На падежни облик антропонима патрона суфиксацијом је додат суфикс -ић: Ђуро > Ђури > „Ђурић” (Грос, 2013, стр. 55). Уочено је да се у Возући мушко име хипокористик Ђуро мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском имену хипокористику Ђура (Стевановић, 1971, стр. 149–153). Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. III, 1887–1891, стр. 16).

ЖИВКОВИЋ „Потомци данашњих Живковића⁸ су живјели у возућком селу: Предрази. Славе крсну славу Крстовдан. Живјели су у гостовићким селима: Петковићима (Савиндан), Велићима и Стојановићима (Игњатдан)” (Демоњић, Ђукановић 1998, стр. 48). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском и протопрезвитерату у Возући (Никољдан, Игњатдан), озренским селима: Бољанићу (Ивањдан), Порјечини (Лазарица) и Сочковцу (Симеундан) и мјесту Маглај (Крстовдан)” (Јањетовић, 1993, стр. 135). Ово презиме је мало распрострањено у Возући, али је веома распрострањено на планини Озрен. „Народно предање казује да су Живковићи живјели у Малој Грачаници у Херцеговини и да су били кнежевска породица” (Милићевић, 2005, стр. 747). У основи презимена налази се придев жив. Закључак је да презиме може бити адјективног порекла. Презиме може бити и антропонимског карактера. У основи презимена препознајемо „мушки антропоним лично име или хипокористик Живко” (Грос, 2013, стр. 69). Презиме настало суфиксацијом од присвојног облика антропонима и творбеног суфикса -ић: Живко > Живков > „Живковић” (Грос, 2013, стр. 69). Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. VI, 1904–1910, стр. 666).

ЗЕКИЋ „Потомци данашњих Зекића су живјели у возућким селима: Возућа, Лозна и Ораховица. Славе крсну славу: Ђурђиц” (Цвјетковић, 2005, стр. 65, 79, 81). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату у Возући (Симеундан) и мјесту Маглај (Ђурђиц)” (Јањетовић, 1993, стр. 138). Примећене су две крсне славе: Ђурђиц и Симеундан. Данас Зекићи у Возући славе само Ђурђиц, припадају истом роду и међусобно су повезани блиским родбинским везама. Презиме је антропонимског карактера. Могуће да је настало унутрашњом акценатском творбом, од деминутива хипокористика мушког имена Зеко или деминутива мушког апелатива: зец > зеко. У основи презимена препознат је мушки хипокористик „Зеко” (Грос, 2013, стр. 200). Презиме настало суфиксацијом од падежног облика хипокористика и творбеног суфикса -ић: Зеко > Зеки > „Зекић” (Грос 2013, стр. 200). Уочено је да се у Возући име Зеко мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском хипокористику (Стевановић, 1971, стр. 149–153). Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. VI 1904–1910, стр. 866).

ИВАНОВИЋ „Потомци данашњих Ивановића су живјели у возућком селу Туњик. Славе крсну славу: Ђурђевдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 79). Пореклом су из озренског села Ступари. „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату само

⁸ Информатори: М. Илић, Н. Цвјетковић и Д. Савић.

у селу Ступари” (Јањетовић, 1993, стр. 143). Попис из 1991. год их тамо не бележи, већ их бележи у возућком селу Туњик. „Пореклом су из Старе Херцеговине. Претпоставља се, по предању су пореклом из мјеста Чваљине из Попова, где је род угашен, јер су за годину дана пострадали од куге средином XIV века. Ту су били бројна и богата породица” (Милићевић, 2005, стр. 386). Преживео је само део рода који се настанио у Возући и на планини Озрен. „Податак о Ивановићима се бележи средином XV века, 1447. год. у дубровачким списима који се односе на Требиње” (Милићевић, 2005, стр. 287, 386). „У основи презимена препознајемо мушко име латинског порекла Иван”⁹ (Грос, 2013, стр. 80, 144, 157, 257, 283). На присвојни придев имена патрона или посесив суфиксацијом је додат суфикс -ић: Иван > Иванов > „Ивановић” (Грос, 2013, стр. 80).

ИГЊИЋ „Потомци данашњих Игњића¹⁰ су живјели у возућком селу Бучје. Игњићи славе крсну славу Митровдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 58, 59, 60). Представљају малобројну возућку лозу староседелаца. „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском презвитерату само у Возући и Тешњу (Стефандан, Никољдан). Игњићи у Дервенти славе крсну славу Ђурђевдан” (Јањетовић, 1993, стр. 144). Презиме је антропонимског порекла. Могуће да је настало унутрашњом акценатском творбом, од деминутива хипокористика мушког имена Игњо. У основи презимена препознајемо „мушко име грчког порекла Игњатије” (Грос, 2013, стр. 71) и „хипокористик Игњо” (Грос, 2013, стр. 71, 180). На падежни облик хипокористика патрона суфиксацијом је додат суфикс -ић: Игњо > Игњи > „Игњић” (Грос, 2013, стр. 71). Уочено је да се у Возући мушко име хипокористик Игњо мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском имену хипокористику Игња (Стевановић, 1971, стр. 149–153).

ИЛИНЧИЋ „Потомци данашњих Илинчића су живјели у возућким селима: Присјечи.¹¹ Славе крсне славе: Ђурђиц и Никољдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 56). Ово презиме се не налази у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату нити у Возући. Презиме Илинчић је веома мало распрострањено у Возући и околини. Презиме је антропонимског карактера. У основи презимена препознат је „женски антропоним лично име Илинка” (Грос, 2013, стр. 157, 368). Презиме је настало суфиксацијом од падежног облика антропонима и творбеног суфикса -ић: Илинка > Илинки > Илинкић > „Илинчић” (Грос, 2013, стр. 157, 368); к > ч, палатализација.

ИЛИЋ „Потомци данашњих Илића су живјели у возућким селима: Стог, Поље, Предражић, Предрази, Липа, Сјенокос, Мисарађа, Трнићи, Подволујак и Стошница” (Цвјетковић, 2005, стр. 51–81). Славили су три крсне славе: Илиндан, Стефандан и Игњатије¹². Чинили

⁹ „Мушко име латинског порекла Иван (РСАНУ, књ. VII 1971, стр. 26). Грчка и латинска варијанта старохрејског имена Υδῆανπᾶν: Јован – човек који носи Божију милост људима. Изворно, на грчком: Υἰδῆανπᾶς. Изворно, на латинском: Yohannes” (РЈАЗУ, књ. IV 1892–1897, стр. 102).

¹⁰ „Изворно, на грчком: Ignatios < лат. Ignatii < Egnatius; ignis – ватра, огањ; лат. Gnascor – родити се, рађати се. На словенском језичком тлу: gn > gñ; огњ > [ogñ] > огањ” (РЈАЗУ, књ. III 1887–1891, стр. 778). Шћепановић наводи слично тумачење (Шћепановић, 1997, стр. 51). Настало од: „Игњатије, хришћанско наслеђе, потиче од грчке речи Ignatios – огањ, ватра; значење: да буде животан као ватра, да обасјава” (Грос, 2013, стр. 71). „Ignaci – Игњатије, краћење Игнат > Игњат, одатле презиме Игњатовић”, „(нејасно грчко порекло)” (Скок, 1971, стр. 710). „Име Игњатие од грч. Ignatios < лат. Ignatis < старолат. Egnatius < gnascor, 3 – родити се, рађати се; gn > gnj” (Шимундић, 1988, стр. 146).

¹¹ Информатори: М. Илић, М. Савић Илић, Д. Савић, Ц. Савић и М. Савић.

¹² Информатори: Б. Лукић, М. Илић, Б. Илић и Ј. Илић.

су некада јединствен велик и бројан род. Возући Илићи су у родбинским везама и припадају истом великом роду који се поделио у три фракције. Илићи који славе Илиндан сматрају се староседеоцима у селу Предрази. Знају да се део рода почетком XVII века одвојио са братом Луком од брата Илије. Данашњи Илићи из Предрага су директни Илијини потомци. Слава никада није мењана а то је Илиндан. У Возући се још каже Јелина. Илићи посебно поштују светог Илију и сматрају га својим заштитником. Лукићи и Илићи су и данас најближи рођаци. „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату. Илићи су живјели у озренским селима: Брусница (Аранђеловдан, Јовањдан), Ступари (Аранђеловдан, Јовањдан, Никољдан), Бољанић (Стефандан, Никољдан), Сочаница (Стефандан), Мичијевић (Стефандан, Ђурђевдан, Мала Госпојина), Порјечина (Ђурђевдан, Игњатије, Јовањдан), Сочковац (Симеондан), Раковац (Ђурђевдан), мјесту Маглај (Ђурђевдан, Петровдан); у Гостовићу: Грабовици (Јовањдан), Кучице (Михољдан), Пејићи (Савиндан)” (Јањетовић, 1993, стр. 145–147). Уочавамо да су озренски, маглајски, гостовићки и возући Срби Илићи славили 12 различитих крсних слава: Илиндан, Аранђеловдан, Стефандан, Ђурђевдан, Игњатије, Михољдан, Савиндан, Јовањдан, Малу Госпојину, Никољдан, Петровдан и Симеондан. Део лозе озренских Илића има своје директне родословне рођаке у Шумадији, у селу Гараша, седам километара од Аранђеловца, који такође славе Аранђеловдан. Сматра се да је некада јединствен род бежећи пред турским зулумом у првој половини XVI века подељен у две фракције: једна је отишла према Шумадији а друга према планини Озрен¹³ и према данашњим селима Брусници и Ступарима. „Презиме је антропонимског порекла од имена Илија”¹⁴ (Грос, 2013, стр. 22, 72, 157, 288). Суфиксацијом је на облик имена додат творбени наставак -ић: Илија > Илији > Илијић > „Илић”; ија > и, ии > њ. Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. III, 1887–1891, стр. 791).

ИЛИЧИЋ „Потомци данашњих Иличића су живјели у Возући. „Матична села Иличића су озренско село Карановац и Горњи Раковац. Славили су Светог Стефана Дечанског или Мратиндан” (Демоњић, Ђукановић, 1988, стр. 58, 78). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату само у селу Раковац. Славили су Светог Стефана Дечанског” (Јањетовић, 1993, стр. 145). Презиме Иличић је веома мало распрострањено у Возући и околини. Ради се о јединственом роду. Иличића данас има у Тузли и околини. Већином су Хрвати и католици од своје старине. Докази су надгробни споменици на централном градском гробљу у Тузли, подаци из пописа становништва 1991. год. и 2013. год. у БиХ. Претпостављено је да потичу од Иличића Срба и православаца из мјеста Маглај. У Републици Хрватској Иличића има у Граду Загребу и околини. Нема их у Херцеговини. Презиме је антропонимског карактера. У основи презимена препознат је „женски антропоним лично име Илинка” (Грос, 2013, стр. 157, 368). Презиме је настало суфиксацијом од падежног облика антропонима и творбеног суфикса -ић: Илинка > Илинки > Илинкић > „Илинчић” (Грос, 2013, стр. 157, 368); к > ч, палатализација. Претпостављено је да је презиме Иличић варијанта презимена Илинчић. Претпостављено је да је дошло до графемске грешке у бележењу презимена или да се глас н изгубио

¹³ Информатор: Р. Илић.

¹⁴ „Илија – Elías, јеврејско име најгласовитијег пророка кога црква хришћанска (и кршћанска) слави као свеца и светкује 20. јулија и често се употребљава као име мушко; од грч. Elías” (РЈАЗУ, књ. III 1887–1891, стр. 791). Шћепановић наводи: „Хебр. порекло Алуаћ – Јахве је мој Бог” (Шћепановић, 1997, стр. 50). „Презиме Илић је настало од Илија, библ. и хришћ. наслеђе, потиче од старохебр. Elуаћу – што значи Јахве је мој Бог. То је име једног од великих старозаветних пророка: значење: посвећен Богу, припада Богу” (Грос, 201, стр. 26, 72).

поједностављивањем сугласничке групе ради лакшег изговора: Илинчић > Иличић; нч > ч. У основи презимена препознат је „женски антропоним лично име хипокористик Илика” (Грос, 2013, стр. 157–158, 368). Презиме је настало суфиксацијом од падежног облика антропонима и творбеног суфикса -ић: Илика > Илики > Иликић > „Иличић” (Грос, 2013, стр. 157–158, 368); к > ч, палатализација. У основи презимена препознат је „мушки антропоним хипокористик Илица” (Грос, 2013, стр. 72). Посведочено: „Илија > Илица” (Шимундић, 1988, стр. 147). Презиме је настало суфиксацијом од падежног облика антропонима хипокористика и творбеног суфикса -ић: Илица > Илици > „Иличић” (Грос, 2013, стр. 72, 368); ц > ч, сибиларизација. Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. III, 1887–1891, стр. 791).

ЈЕЛИСИЋ „Потомци данашњих Јелисића¹⁵ (Грос 2013: 77) су живјели у возућким селима: Башчица, Миљевићи и Стошница. Славе крсну славу: Никољдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 72). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату у Возући. Тада су славили крсне славе: Митровдан и Никољдан” (Јањетовић, 1993, стр. 155). Презиме је антропонимског порекла. У основи презимена препознато је „мушко име грчког порекла Јелисије”²³ (Грос, 2013, стр. 22, 78–79). На падежни облик личног имена патрона суфиксацијом је додат суфикс -ић. Облик Јелисија је потврђен у Возући: „Јелисија”¹⁶ (Грос, 201, стр. 22, 77–78) > Јелисијић > „Јелисић” (Грос 201, стр. 77); група ија > и; ии > њ. Уочено је да се у Возући име Јелисија мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском имену (Стевановић, 1971, стр. 149–153). Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. IV, 1887–1891, стр. 582).

ЈЕЛИЋ „Потомци данашњих Јелића (Грос, 2013, стр. 159) су живјели у возућким селима: Јелићи, Шиктари и Цвијановићи. Славе крсну славу: Илиндан” (Цвјетковић, 2005, стр. 67). „У озренском селу Бољанић славе Стефандан” (Јањетовић, 1933, стр. 155–156). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату само у Бољанићу и Маглају (Илиндан)” (Јањетовић, 1933, стр. 155–156). Презиме је антропонимског порекла. У основи презимена препознато је „женско име словенског порекла Јела” (Грос, 2013, стр. 159). На падежни облик матронима суфиксацијом је додат суфикс -ић: Јела > Јели > Јелић” (Грос, 2013, стр. 159). Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. IV, 1887–1891, стр. 584).

ЈЕРКОВИЋ „Потомци данашњих Јерковића су живјели у возућким селима: Каменица, Стог, Лозна и Пријевор. Славили су крсну славу: Никољдан и Вариндан у Стогу” (Цвјетковић, 2005, стр. 75, 77). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату само у Маглају (Никољдан)” (Јањетовић, 1993, стр. 157). Сви припадају истом малобројном возућком роду и рођаци су једни другима. Презиме је антропонимског порекла. „Антропоним Јерко” (Грос, 2013, стр. 31, 78) ретко је бележен у Возући и околини. „Настао је од библијског старохебрејског имена Јеремија¹⁷. На корен

¹⁵ Информатори: М. Илић, Н. Цвјетковић, Д. Илић, М. Илић и М. Илић Савић.

¹⁶ „Изворно, строгрч: Elesije. Примећујемо, протетички иницијални глас ј; старогрчки вокал е > и” (Шимундић, 1988, стр. 158).

¹⁷ „Изворно, на старохебрејском: Yrmejāhu – Бог уздиже, узвисује; yaḡim – уздиже и Yahveh – Бог (Грос, 2013, стр. 22, 78). „Јеремија, мушко име православаца од хебр. библ. Jereimias” (Скок, 1971, стр. 774); РЈАЗУ, потврђује исто порекло (РЈАЗУ, књ. IV 1892–1897, стр. 596). „Према имену Јеремије или Јеремија постоји и Јеремијада – према библ. пророку Јеремији – туговање, јадиковање, тужбалица, жалопојка” (РСАНУ, књ. VIII 1973, стр. 553).

имена Јер(емије) додат је суфикс -ко. У основи презимена препознато је мушко име или хипокористик Јерко” (Грос, 2013, стр. 31, 78). На посесивни облик хипокористика или присвојни придев суфиксацијом је додат суфикс -ић: Јерко > Јерков > „Јерковић” (Грос, 2013, стр. 78).

ЈОВАЊОВИЋ „Потомци данашњих Јовановића су живјели у возућким селима: Врачевац, Присјека, Вуковине, Цвјетковине, Ђорићи, Подвода, Трнићи, Стог, Стошница, Обојковина и Кршевац. Славили су крсне славе: Никољдан и Савиндан. Сматрају се старосједиоцима Возућке котлине и планине Озрен” (Цвјетковић, 2005, стр. 54, 56, 58, 72, 75, 81). „Крајем прошлог вијека их је било у 22 породице у: Возући, Гостовићу, Озрену и Маглају” (Цвјетковић, 2005, стр. 81). „У возућком селу Ђорићи и гостовићком селу Трибићи славили су Савиндан” (Демоњић, Ђукановић, 1988, стр. 48), иначе крсна слава Јовановића од средњег века је Никољдан. У свим осталим селима су славили Никољдан. Славили су крсне славе: Никољдан и Савиндан. „Живе данас у озренском селу Порјечина и славе Никољдан” (Јањетовић, 1993, стр. 159–161). Припадају истом роду и рођаци су између себе. Презиме Јовановић¹⁸ је антропонимског порекла. „У основи презимена препознато је мушко име Јован” (Грос, 2013, стр. 75, 79, 80, 144, 160, 175, 182, 257, 282, 285). На посесив или присвојни придев суфиксацијом је додат суфикс -ић. Презиме је посведочено у РЈАЗУ (књ. IV 1892–1897, стр. 669) као настало од посесивног облика: Јован¹⁹ > Јованов > „Јовановић” (Грос, 2013, стр. 79). Презиме посведочено у ЈАЗУ.

ЈОВИЋ „Потомци данашњих Јовића су живјели у возућким селима: Миљевићи, Предражић, Жељова, Каменица, Митровићи, Лозна и Боровци. Славе крсну славу: Никољдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 54, 72, 80). „Живјели су у гостовићком селу Вукмановци” (Демоњић, Ђукановић, 1998, стр. 48). Сматрају се делом некада јединственог рода староседелаца Јовановића. Јовићи су крајем прошлог века живели само у наведеним возућким селима и околним градовима²⁰. Презиме је антропонимског порекла. Могуће да је настало унутрашњом акценатском творбом, од деминутива хипокористика мушког имена Јово. У основи презимена препознат је „мушки хипокористик Јово” (Грос, 2013, стр. 79). На падежни облик хипокористика суфиксацијом је додат суфикс -ић: Јово > Јови > „Јовић” (Грос, 2013, стр. 79). Уочено је да се у Возући име Јово мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском имену хипокористику Јова (Стевановић, 1971, стр. 149–153).

КАБЛАРЕВИЋ „Потомци данашњих Кабларевића²¹ су живјели у возућким селима: Лозна и Прилишкићи. Славе крсну славу: Аранђеловдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 79). „У возући крај су се доселили у првој половини XX века у потрази за послом. Долазе са Пала. Потичу из околине Сарајева” (Јањетовић, 1993, стр. 168). „Ово презиме се не налази у шематизму

¹⁸ Информатор: М. Илић и З. Симић.

¹⁹ „Мушко име старохебр. порекла Јован. Грчка и латинска варијанта старохебрејског имена Yôhânnân: Јован – човек који носи Божију милост људима. Изворно, на грчком: Yáhânnês. Изворно, на латинском: Yohannes” (Грос, 2013, стр. 75, 79–80, 144, 160, 175, 182). „Грч. Iôánnês од старијег а Iôchânnês < старохебр. Yôhânnân – Бог је милостив; Yô‘ скраћеница од Yahveh – Бог и hânnân – милостив је. Скуп вокала оа је разбијен гласом в” (Шимундић, 1988, стр. 165).

²⁰ Информатор: М. Илић.

²¹ Презиме је настало по називу заната и занимања: каблар израђује дрвену посуду за течност – кабао или каблове. Данас редак занат и занимање које изумире у Возући и околини.

из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату, већ само у Сарајеву (Аранђеловдан). То је био: „Јединствен род Кабларевића у Босни”. У Херцеговини се не бележи ово презиме. На посесивни „облик опште именице преузете из старословенског језика: каблар” суфиксацијом је додат суфикс -ић: каблар > кабларев > „Кабларевић” (Грос, 2013, стр. 239).

КАЛИНОВИЋ „Потомци данашњих Калиновића су живјели у возућким селима: Врачевац. Славе крсну славу: Ђурђевдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 51). Воде порекло из села Медна у околини Мркоњића у Крајини, где и данас живе. Одатле су дошли са другим досељеницима у потрази за послом у првој половини ХХ века. Ово је малобројан и јединствен род у Возући и Босни и Херцеговини. „Ово презиме не налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату, већ само у Герзовачком протопрезвитерату, у селу Медна (Ђурђевдан)” (Јањетовић, 1993, стр. 170). Презиме је антропонимског порекла. „Антропоним Калин” (Грковић, 1977, стр. 110) се не бележи у Возући и околини. На посесивни облик антропонима или присвојни придев Калинов суфиксацијом је додат суфикс -ић: Калин²² > Калинов > „Калиновић” (Грос, 2013, стр. 204).

КАРАУС „Потомци данашњих Карауса су живјели у селу Трнићи у Возући. Славили су Ђурђевдан. Тамо је живјела једна породица досељена из Завидовића” (Цвјетковић, 2005, стр. 73). „Претпоставља се да су дошли почетком ХХ века у Возућу са аустроугарском влашћу која је градила пругу Завидовићи–Олово” (Цвјетковић, 2009, стр. 14). Презиме је страног порекла. Претпоставља се да су Карауси јеврејског порекла. Ово презиме има нетипичан суфикс -ус. Уочавамо гласовну промену непостојаног а, у односу на оригиналну немачку реч: „Караус²³ > Краус”. Разлози су у фонетској адаптацији у српски језик ради лакшег изговора. Презиме није посведочено у РЈАЗУ и РСАНУ.

КЕЊИЋ „Потомци данашњих Кењића су живјели у Возући у селима: Стог и Свињашница. Славили су крсну славу: Никољдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 75, 77). Ово је малобројан и јединствен род у Возући и Босни и Херцеговини. „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском презвитерату, у Сарајевском протопрезвитерату, у Возући (Никољдан) и у Сарајеву (Јовањдан)” (Јањетовић, 1993, стр. 175). Презиме је антропонимског порекла. Могуће да је настало унутрашњом акценатском творбом, од деминутива хипокористика мушког породичног надимка Кењо. Антропоним Кењо се не бележи у Возући и околини. Претпоставља се да је реч о породичном надимку. Ово презиме није забележено у Херцеговини. На падежни облик хипокористика суфиксацијом је додат суфикс -ић: „Кењо²⁴ > Кењи > „Кењић”. Уочено је да се у Возући надимак Кењо мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском надимку (Стевановић, 1971, стр. 149–153). Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. IV 1892–1897, стр. 936).

²² „Антропоним је фитонимског заштитног порекла, означава биљку и цвет калине; Калин < Калина (*ligustrum*, лат)” (Шимундић, 1988, стр. 169). „Значење: Kalin – леп и наочит човек. Kalin, грч – красотан, љепотан” (Босанац, 1988, стр. 285).

²³ Претпостављено да је немачког порекла и да се у основи налази придев. „Изворно, на немачком: krauß – коврцав”.

²⁴ У дијалекту, у западној Херцеговини: кељац – магарац, тврдоглав човек; кењо – магаре, мали магарац, тврдоглав човек (РМС, 2007, стр. 531). Може имати пејоративну или заштитничку конотацију.

КРСМА́НОВИЋ „Потомци данашњих Крсмановића су живјели у возућким селима: Лозна, Подборик и Стике. Славили су крсну славу: Стефандан” (Цвјетковић, 2005, стр. 72, 79, 82). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском презвитерату, у месту Маглај (Стефандан) али га не налазимо у Возући и околини” (Јањетовић, 1993, стр. 196). Презиме је антропонимског порекла. Антропоним Крсман веома ретко бележимо у Возући и околини. „Антропоним Крсман” је изведен од истоименог (старо)словенског партиципа прошлог трпног глаголског придева, са значењем: „човек који оклева, чека, неодлучан; име скраћено од Крстивоје” (Грос, 2013, стр. 85), „по моделу: Крс(т)ман”²⁵ (Босанац, 1988, стр. 295), „као Драгоман, Радоман” (Грос, 2013, стр. 85). На посесивни облик или присвојни придев суфиксацијом личног мушког имена Крсман > Крсманов додат је творбени наставак -ић: „Крсмановић” (Грос, 2013, стр. 85).

КРСТИЋ „Потомци данашњих Крстића су живјели у гостовићком селу Петковићи. Славили су крсну славу: Аранђеловдан” (Демоњић, Ђукановић, 1998, стр. 48). Ово презиме се не налази у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату нити у Возући по попису становништва у БиХ из 1991. год. Презиме је антропонимског порекла. Презиме посведочено, „антропоним Крсто” (Грос, 2013, стр. 85, 126, 162) бележи се у Возући и околини. Презиме је настало суфиксацијом, додавањем наставка -ић на мушки антропоним Крсто. Уочено је да се у Возући мушко име хипокористик Крсто мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском имену хипокористику Крста (Стевановић, 1971, стр. 149–153). Презиме је настало унутрашњом акценатском творбом преузимањем облика деминутива апелатива мушке именице крст > крстић²⁶ > „Крстић” (Грос, 2013, стр. 85). Могуће да је настало унутрашњом акценатском творбом, од деминутива хипокористика мушког имена Крсто.

КУЗМА́НОВИЋ „Потомци данашњих Кузмановића су живјели у возућким селима: Лозна и Боровци. Славе крсну славу: Стефандан” (Цвјетковић, 2005, стр. 80). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату, у озренском селу Порјечина (Стефандан)” (Јањетовић 1993, стр. 199). Презиме је антропонимског порекла. Антропоним Кузма(н)²⁷ бележен је у Возући и околини. На посесивни облик антропонима, или присвојни придев суфиксацијом је додат суфикс -ић: „Кузман” (Грос 2013, стр. 20, 175, 181) > Кузманов > „Кузмановић” (Грос, 2013, стр. 86). Презиме посведочено у РЈАЗУ (књ. V 1898–1903, стр. 361).

ЛАЗА́РЕВИЋ „Потомци данашњих Лазаревића²⁸ су живјели у возућким селима: Вије-нац (Аранђеловдан), Васовине, Лозна, Подмалован, Стике, Обојковина, Кршевац и Стошница (Стефандан) и у гостовићком селу Грабовица (Михољдан). Славили су крсну славу: Стефандан, Аранђеловдан и Михољдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 72, 82). „Ово

²⁵ „Крст + ман” (Босанац, 1988, стр. 295). Информатор: Д. Илић

²⁶ Облик посведочен у РМС: „Крстић, -има и крстић, -а м 1. дем. или хипок. од крст; 2. обично у мн. врста веза, крстасти мотив у везу” (РМС, 2007: 602). Презиме посведочено код В. Лазаревића у „Српском именованом” (Лазаревић, 2001, 378).

²⁷ „Грч. Κοσμός – Κοσμάς; κόσμιος – који је пристојан, уредан. Глас о > у; с > у” (Шимундић, 1988, стр. 189). Презиме посведочено у „Српском именованом” (Лазаревић, 2001, стр. 380). „Кузман – из пбуг. непознатог значења” (Шимундић, 1988, стр. 186).

²⁸ „Старохебрејски El ázâr > Lázaros – Бог је помогао. Од El – Бог и, ázâr – је помогао” (Шимундић, 1988, стр. 189).

презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату: Возућа (Стефандан), Раковац, Ступари, Бољанић, Брусница, Мичијевић и Порјечина (Ђурђевдан), Сочковац и Ступари (Јовањдан), Хрге (Крстовдан), Порјечина (Свети Кузман и Дамјан), Бољанић, Сочковац, Порјечина (Никољдан)” (Јањетовић, 1993, стр. 202–203). Лазаревићи су чинили велик и разједињен род на више генаолошких фракција па су тако славили шест крсних слава: Аранђеловдан, Стефандан, Ђурђевдан, Јовандан, Свети Кузман и Дамјан и Крстовдан. Презиме је антропонимског порекла. „Антропоним Лазар” (Грос, 2013, стр. 22, 87, 163, 176, 182, 190) бележимо у Возући и околини. На посесивни облик антропонима, или присвојни придев суфиксацијом је додат суфикс -ић.: „Лазар” > Лазарев > „Лазаревић” (Грос, 2005, стр. 87). Презиме посведочено РЈАЗУ (књ. V 1898–1903, стр. 932).

ЛАЗЋЕНДИЋ „Потомци данашњих Лазендића су живјели у возућким селима: Стог и Стошница. Славе крсну славу: Михољдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 72, 73). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату само у мјесту Маглај, а у Возући се не биљежи” (Јањетовић, 1993, стр. 203). Презиме је веома ретко и антропонимског порекла. У основи се налази „аугментатив или хипокористик Лазенда” (Грос, 2013, стр. 87). На падежни облик суфиксацијом је додат творбени наставак -ић.: „Лазенда > Лазенди” (Шиминдић 1988, стр. 188) > „Лазендић” (Грос, 2013, стр. 87). Уочено је да се у Возући мушко име Лазенда мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском имену (Стевановић, 1971, стр. 149–153).

ЛАЗИЋ „Потомци данашњих Лазаревића су живјели у возућким селима: Предражић, Предрази, Опачац, Калаиши, Туњик, Стошница (Никољдан) и Панићима (Митровдан). Славе крсне славе: Никољдан и Митровдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 54, 62, 72, 79). „Живјели су у гостовићким селима: Трибићи (Савиндан), Вукмановићи и Чардак (Никољдан)” (Демоњић, Ђукановић, 1998, стр. 48). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату: Брусница (Мала Госпојина, Ђурђевдан, Стефандан), Порјечина (Стефандан, Ђурђевдан, Игњатије), Маглај (Петровдан, Митровдан), Хрге (Ђурђевдан), Раковац, (Никољдан, Ђурђевдан), Бољанић (Крстовдан), Возућа (Никољдан), Мичијевић (Ђурђевдан), Сочковац (Никољдан), Ступари (Никољдан)” (Јањетовић, 1993, стр. 204–205). Лазаревићи су представљали бројан и разједињен род на много фракција. Славили су 8 крсних слава: Никољдан, Ђурђевдан, Стефандан, Митровдан, Крстовдан, Петровдан, Игњатије и Малу Госпојину. Презиме је антропонимског порекла. Могуће да је настало унутрашњом акценатском творбом, од деминутива хипокористика мушког имена Лазо. „Антропоним Лазо” (Грос, 2013, стр. 87) бележи се у Возући и околини. На падежни облик антропонима суфиксацијом је додат суфикс -ић.: Лазо > Лази > „Лазић” (Грос, 2013, стр. 87). Уочено је да се у Возући мушко име хипокористик Лазо мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском имену (Стевановић, 1971, стр. 149–153). Презиме је посведочено у РЈАЗУ (књ. VI, 1904–1910, стр. 932).

ЛОЖЊАКОВИЋ „Потомци данашњих Ложњаковића су живјели у возућким селима: Лозна и Подборик. Славили су крсну славу: Митровдан” (Цвјетковић, 2005, стр. 81–82). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату у мјесту Маглај, а у Возући га не налазимо” (Јањетовић, 1993, стр. 210). Тада је презиме гласило

Ложњак²⁹ а слава је остала иста – Митровдан. Закључак је да се ради о веома малобројном и јединственом роду у БиХ. У Херцеговини се ово презиме не бележи. На посесивни облик именице или присвојни придев суфиксацијом је додат суфикс -ић: Ложњак > Ложњаков > „Ложњаковић”. Презиме је посведочено у РЈАЗУ (књ. VI, 1904–1910, стр. 182).

ЛУКИЋ „Потомци данашњих Лукића³⁰ су живјели у возућким селима: Предрази (Илиндан), Градина, Мисарађа, Подвода, Васићи, Јањиле, Башчица, Стог, Лозна и Пријевор” (Цвјетковић, 2005, стр. 62, 65, 68, 70, 73, 75, 82). „Славили су крену славу: Никољдан, Илиндан и Симеондан” (Цвјетковић, 2005, стр. 62, 65, 68, 70, 73). „Ово презиме налазимо у шематизму из 1892. год. у Маглајском протопрезвитерату: Раковац (Стефандан, Ђурђевдан), Маглај (Митровдан), Бољанић (Ђурђевдан), Ступари (Ђурђевдан), Хрге (Ђурђевдан, Крстовдан, Никољдан), Брусница (Трифундан) и Возућа (Никољдан, Симеондан)” (Јањетовић, 1993, стр. 212–215). „Налазимо га у гостовићким селима: Драколићи (Никољдан) и Чардак (Лучиндан)” (Демоњић, Ђукановић 1998, стр. 48). У возућком селу Предрази Лукићи и Илићи који славе Илиндан најближи су рођаци, који припадају истом роду. Уочено је да је род Лукића многобројан и подељен. Они славе 8 крсних слава: Илиндан, Митровдан, Никољдан, Ђурђевдан, Симеондан, Лучиндан, Трифундан и Стефандан. Презиме је антропонимског порекла. Могуће да је настало унутрашњом акценатском творбом, од деминутива мушког имена Лука. „Антропоним Лука” (Грос, 2013, стр. 88) бележимо у Возући и околини. На падежни облик антропонима суфиксацијом је додат творбени суфикс -ић: „Лука” (Грос, 2013, стр. 20, 88, 175, 179, 283) > Луки > „Лукић” (Грос, 2013, стр. 68). Уочено је да се у Возући мушко име хипокористик Лука мења по промени именица треће врсте као да се ради о женском имену хипокористику (Стевановић, 1971, стр. 149–153). Презиме је посведочено у РЈАЗУ (књ. VI, 1904–1910, стр. 518).

²⁹ „Старохебрејски El âzâr > Lázarus – Бог је помогао. Од El – Бог и ,āzār – је помогао” (Шимундић, 1988, стр. 189).

³⁰ „Грч. Loukos > лат. Lukas. светлост, светлосни, светлећи” (Грос, 2013, стр. 20, 88, 175, 179, 283). Има значење: да човек својим делима у животу светли и обасјава хришћански пут вредности.

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА³¹

1. Бјелановић, Ж. (1988). *Антропонимија Буквице*. Сплит: Књижевни круг.
2. Босанац, М. (1984). *Просвјетин именованослов*. Загреб: Просвјета.
3. Vidović, D. (2009). Gradački rodovi. Župa Gradac. U: *Humski zbornik 12*, (197–238).
4. Грковић, М. (1977). *Речник личних имена код Срба*. Београд: Вук Караџић.
5. Грковић, М. (2005). *Имена места и људи на Косову и у Метохији у средњем веку*. Београд: САНУ.
6. Грос Вавић, З. (2013). *Презимена су чувари нашег језика*. Београд: Прометеј.
7. Далмација, С. (2004). *Рјечник говора Пошкочарја*. Бањалука: Глас српски – Графика.
8. Драгичевић, М. (2001). Најзападнији српски говори данас. У: *Зборник за српски језик, књижевност и умјетност, књ. I*, (79–89).
9. Демонић, Н., Букановић, М. (1998). *Озрен, Возућа и Гостовић, завичајни албум*, Београд: Свет књиге.
10. Јањетовић, Ђ. (1993). *Презимена Срба у Босни*. Сомбор: Просвета.
11. Клајн, И. (2003). *Творба речи у савременом српском језику. Део 2. Суфиксација и конверзија*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, Институт за српски језик САНУ; Нови Сад: Матица српска.
12. Клајн, И., Шипка, М. (2006). *Велики речник страних речи и израза*. Нови Сад: Прометеј.
13. Клајић, В. (1990). *Рјечник страних ријечи*. Zagreb: Matica hrvatska.
14. Комар, Г. (2011). *Значајни родови Херцег Новог*. Никшић: Матица српска Друштво чланова у Црној Гори.
15. Лазаревић, В. (2001). *Српски именованослов. Одабране руковети*. Земун: Book, Нови Београд: Marso.
16. Маројевић, Р. (1996). Историјски развој словенских посесивних изведеница у антропониимији и топонимији. У: *Ономастички прилози. Књ. XII*. Београд: Српска академија наука и уметности (3–6).
17. Маројевић, Р. (1996). Словенски антропоними. У: *Ономастички прилози. Књ. XII*. Београд: Српска академија наука и уметности (183–195).
18. Милићевић, Р. (2005). *Херцеговачка презимена*. Београд: Свет књиге.
19. Мујкић, Ј. (2003). *Zavidovići kroz historiju I–II*. Zavidovići: Dom štampe.
20. Николић, В. (2009). *Nomen est omen*. Ужице: Учитељски факултет.
21. Нишкановић, М. (2004). *Српска презимена*. Београд: Српски генеалогски центар.
22. Носић, М. (1998). *Презимена зајадне Херцеговине*. Загреб: Хрватско филолошко друштво.
23. Пашалић, С. (1999). *Возућа, природа и становништво*. Бијељина: Учитељски факултет.
24. Пашалић, С. (2002). *Антропологеографска стварност Срба у БиХ*. Бањалука: Графид.
25. Пејић, Р. (1998). *Срби на Озрену и Возући, живој и старадања*. Београд: Мирослав.
26. *Упоредни преглед резултата пописа 1948, 1953, 1961. год. према политичко-територијалној подјели од 1. 1. 1963. год.* Сарајево, СР БиХ: Републички завод за статистику, 1964.
27. *Попис становништва и станова; становништва и домаћинства по општинама (Упоредни подаци 1961. год. и 1971. год.)*. Сарајево, СР БиХ: Републички завод за статистику, 1973.
28. *Попис становништва, домаћинства и станова 1981. год. Становништво по насељеним мјестима (Статистички билтен бр. 111)*. Сарајево, СР БиХ: Републички завод за статистику, 1983.

³¹ Истраживачки рад био би немогућ без бројних информатора, од којих издвајам: Миладина Илића, Мирку Савић Илић, Неду Илића (постхумно), Боровоја Илића, Јадранка Илића, Даницу Илић, Радована Илића (постхумно), Драгу Савића, Мирка Савића, Цвјету Савић (постхумно), Драженку Цвјетковић, Ненада Цвјетковића, Наду Пејић, Ранка Божановића (постхумно), Стеву Мркаљевића, Миленка Букановића, Новака Демонића и Зорана Симића.

29. *Попис сџановништва, домаћинштва, сџанова и пољопривредних газдинштва по ошћинама и насељеним мјестима 1991. год. Национални састав сџановништва*. Сарајево, СР БиХ: Републички завод за статистику, 1991.
30. *Попис сџановништва, домаћинштва, сџанова и пољопривредних газдинштва по ошћинама и насељеним мјестима 2013. год. Национални састав сџановништва*. Сарајево, СР БиХ: Републички завод за статистику, 2016.
31. *Рјечник хрватскога или српскога језика, књ. I–X*. Загреб: Југославенска академија знаности и умјетности, 1880–1931. (РЈАЗУ).
32. *Речник српскохрватског књижевног и народног језика, књ. I–XVII*. Београд: Институт за српски језик САНУ, 1959–2006. (РСАНУ).
33. *Речник српскога језика*. Нови Сад: Матица српска, 2007. (РСЈ).
34. Simeon, R. (1969). *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva I–II*. Zagreb: Matica hrvatska.
35. Филиповић, М. (1940). *Манастир Гостовић или Угрим*. Скопље: Штампарија „Јужна Србија“.
36. Цвјетковић, Н. (1998). Манастир – светионик покољењима. У: *Лист Вozућца*, 16–17.
37. Цвјетковић, Н. (2005). *Возућа, запис о завичају*. Добој: РПС графика.
38. Цвјетковић, Н. (2009). *Возови Вozуће*. Добој: РПС графика.

Dunja Ilić
PI Gymnasium
Banja Luka

SEMANTIC AND STRUCTURAL ANALYSIS OF PATRONYMS IN THE LANGUAGE OF SERBS IN VOZUĆA

Summary: In this paper the semantic and structural analysis and classification has been used to analyse the patronyms/surnames of Serbs from the Vozuća region. Despite the various information sources and available literature contributing immensely to this research, numerous ambiguities still remain in this thesis. It was a complex task to link the patron saints (“slava”) with specific surnames and families that still celebrate them. Some of the surnames have been explained in the wider context of the villages on Ozren mountain: Boljanići, Stupari, Porječina, Mičijevići and Brusnica, as these are the families geneologically closest to Serbian families and surnames from the Vozuća region. For the same reason the region of Gostovići and Udrima have been mentioned, as well as Maglaj. Some of the surnames have been put in the wider context, where they take roots from Herzegovina or Montenegro. It was important to write a detailed account on Serbs from the Vozuća region as they are no longer able to return to their homeland and their homes. Respectful of their wishes and agonies, a lot has been written in this research about the people from that region, their ancestry, their names and surnames, with a goal of preserving the Serbian national and cultural identity, as well as keeping memories of the Vozuća region. Several dictionaries, academic literature-resources and expert journals have been cited in this research. The old church registers and available genealogy have also been reviewed. In addition, the data on the Serbian population from numerous censuses were referenced (the Turkish censuses from 1565 and 1604, Austro-Hungarian from 1880, Kingdom of Yugoslavia from 1921 and 1931, the census from the Socialist Federal Republic of Yugoslavia from 1991, and the latest census data from 2013). Exploring the history, different ideologies and politics hasn’t been the goal of this research, yet certain conclusions were necessary for better understanding of the wider research context.

Преузето: 31. маја
Корекције: 23. августа
Прихваћено: 24. августа